

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Навчально-наукового інституту міжнародних відносин ім. Б.Д. Гаврилишина
Ірина ІВАЦУК

« » 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

В. о. проректора з науково-педагогічної роботи
Віктор ОСТРОВЕРХОВ

« » 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового інституту новітніх освітніх технологій

Святослав ПИТЕЛЬ

« » 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни “Географія туризму”

ступінь вищої освіти – бакалавр
галузь знань – 24 Сфера обслуговування
спеціальності – 242 Туризм
освітньо-професійна програма – Туризм

Кафедра міжнародного туризму і готельного бізнесу

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практичні (семін.) (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	Разом (год.)	СРС (год.)	Іспит(сем.)
Денна	I	1	30	30	4	6	150	50	2
Заочна	I	1	8	4	-	-	150	108	2

Тернопіль-ЗУНУ,

2023

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 02 «Сфера обслуговування», спеціальності: 242 «Туризм і рекреація» затвердженої Вченою радою ЗУНУ (протокол №10 від 24 червня 2023 року).

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні за спеціальністю 242 Туризм галузі знань 24 Сфера обслуговування, затвердженої Вченою Радою ЗУНУ (протокол № 10 від 24.06.2020 р.).

Робочу програму склала канд. екон. наук., доцент кафедри міжнародного туризму і готельного бізнесу ЗУНУ Віталій ОХОТА

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри міжнародного туризму і готельного бізнесу, протокол № 1 від 29. 08. 2023 року.

Завідувач кафедри
міжнародного туризму
і готельного бізнесу

к.е.н., доцент

Оксана ГУГУЛ

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності «Туризм», протокол № 1 від 29. 08. 2023 р.

Голова групи забезпечення
спеціальності
«Туризм»

Володимир МАЗУР

**СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Географія туризму»**

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ «ГЕОГРАФІЯ ТУРИЗМУ»

Дисципліна - «Географія туризму»	Напрямок підготовки, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість Кредитів ECTS – 5	Галузь знань 24 «Сфера обслуговування»	Вибіркова дисципліна циклу професійно- орієнтованої підготовки Мова викладання: українська
Кількість залікових модулів: 4	Спеціальність 242 «Туризм» освітньо-професійна програма –Туризм	Рік підготовки: <i>1</i> Семестр: <i>1</i>
Кількість змістовних модулів: 2	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Лекції: <i>30/8</i> Практичні заняття: <i>30/4</i>
Загальна кількість годин – Денна форма – 150 год.		Самостійна робота: <i>50/108 год</i> <i>Тренінг – 4 год</i> Індивідуальна робота : <i>4 год</i>
Тижневих годин – 16, з них аудиторних – 4		Вид підсумкового контролю – <i>екзамен</i>

1. МЕТА Й ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ГЕОГРАФІЯ ТУРИЗМУ»

2.1. Мета вивчення дисципліни.

Метою дисципліни «Географія туризму» є отримання майбутніми фахівцями сфери туризму професійних знань у сфері теорії і методології географічних досліджень та туристичного ресурсознавства, формування фахового світогляду щодо територіальної організації та умов розвитку спеціалізованих видів туризму в регіонах та країнах світу.

2.2. Завданням вивчення дисципліни «Географія туризму» є теоретична і практична підготовка майбутніх туристознавців з питань:

- теоретико-методологічних засад географії туризму;
- особливостей методології та методики проведення географічних досліджень у сфері туризму:
- туристичного ресурсознавства та застосування регіонального підходу до географічної характеристики природних та культурно-історичних ресурсів туризму;
- комплексної географічної характеристики спеціалізованих видів туризму, що виступають інформаційною базою для формування програм перебування туристів, розробки спеціальних турів та умовою розвитку програмного туризму.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни «Географія туризму».

Після вивчення навчальної дисципліни «Географія туризму» студенти набудуть основних професійних компетентностей щодо:

K16.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

K17.Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій.

K19. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку готельної індустрії в цілому та окремих його форм і видів.

Зміст уміння, що забезпечується вищеописаними компетентностями – характеризувати просторові особливості розвитку туризму в різних регіонах світу та в Україні.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни

Вивчення дисципліни «Географія туризму» тісно пов'язане з усіма дисциплінами географічного блоку, а також буде сприяти більш якісному освоєнню студентами напряму підготовки «Туризм і рекреація» комплексу фахових дисциплін з організації галузі, менеджменту і маркетингу в туризмі. Передумовою вивчення дисципліни є базові знання з природничих наук на базі середньої школи. Як внутрішній, так і міжнародний туризм належить до найбільш активних форм спілкування людей, і тісно пов'язаний з такою галуззю географії як рекреаційна географія, що вивчає природно-географічні, культурні, історичні і інші умови, сприяючі розвитку туризму.

2.5. **Результати навчання.** Згідно з вимогами програми курсу «Географія туризму» студенти повинні:

ПР02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.

ПР03. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ.

ПР04. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.

ПР14. Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття.

3. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ «ГЕОГРАФІЯ ТУРИЗМУ» ЗА МОДУЛЯМИ Й ТЕМАМИ

Тематичний план дисципліни «Географія туризму» складається з чотирьох змістових модулів, що об'єднують у собі відносно окремі самостійні блоки дисципліни, які логічно пов'язують кілька навчальних елементів дисципліни за змістом та взаємозв'язками.

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи географії туризму

Тема 1. Географія туризму як наука та навчальна дисципліна

Предмет, об'єкт, мета і структура навчального курсу. Його місце в системі географічних дисциплін. Теоретичне і практичне значення дисципліни.

Література: [4, 8, 10, 16, 18, 25, 27, 28, 35]

Тема 2. Головні поняття і терміни географії туризму. Методи географічних досліджень в туризмі

Сутність і співвідношення понять "туризм" і "рекреація". Класифікаційні ознаки туризму. Міжнародний туризм і його роль у сучасному світовому господарстві. Форми і види міжнародного туризму. Специфіка туристичної діяльності. Поняття про туристичну індустрію та її структуру.

Література: [4, 5, 8, 10, 15, 16, 18, 22, 25, 27, 28, 33, 35]

Тема 3. Чинники розвитку туризму і формування туристичного попиту

Поняття про районування. Принципи і критерії виділення туристичних мікро-, мезо- і макрорайонів. Світові регіони туризму. Туристична індустрія світу. Галузева структура туристичної індустрії.

Література: [2, 4, 9, 10, 16, 18, 21, 25, 28, 29, 35]

Тема 4. Етапи історії розвитку туризму в світі та Україні

Природно-географічні і кліматичні фактори туристичної діяльності.

Класифікація кліматів за Кеппенем-Гейгером. Класифікація видів туризму за територіальними ознаками. Внутрішній та міжнародний туризм. Функції внутрішнього туризму. Соціальний туризм та його складові. Культурно-пізнавальний, діловий, сільський та інші види туризму, визначені

законодавством. Екологічний туризм як явище в туризмі кінця ХХ початку ХХІ ст.

Література: [1, 2, 10, 11, 16, 17, 23, 25, 28]

Змістовий модуль 2. Туристичне ресурсознавство світу та України

Тема 5. Географія та види туристських потоків

Територіальна структура туристичної індустрії. Сектор розміщення. Сектор розваг і відпочинку. Сектор харчування. Сектор транспортних перевезень. Сектор реалізації туристичних послуг.

Література: [3, 6, 12, 15, 17, 21, 24, 25, 29, 32]

Тема 6. Класифікація та оцінка туристичних ресурсів. Природні туристичні ресурси світу

Туристично-екскурсійні послуги. Туристичний продукт та його структура. Тур — первинна одиниця туристичного продукту. Бекиджтур, інклюзив-тур. Туристичний маршрут. Класифікація маршрутів за побудовою траси, змістом, способом пересування, часом функціонування, принципом формування груп, тривалістю. Методи розробки туристичних маршрутів. Використання карт та інформації з джерел для організації туристичних маршрутів, прогнозу і розвитку туризму. Національні туристично-географічні маршрути України.

Література: [2, 4, 5, 8, 10, 12, 13, 18, 19, 21, 25, 28, 29, 30]

Тема 7. Історико-культурні туристичні ресурси світу

Поняття про систему проектних робіт з проектування об'єктів та систем у сфері туризму. Послідовність проектування. Генеральна схема туризму в Україні. Схема і проект районного планування рекреаційно-територіальної системи. Генеральний план туристичного центру. Проект детального планування центру туризму. Техніко-робочий проект туристичного об'єкта

Література: [3, 13, 15, 19, 21, 24, 25, 28, 30]

Тема 8. Туристичні ресурси України

Поняття про природно-заповідний фонд. Використання об'єктів природнозаповідного фонду в туризмі. Об'єкти природно-заповідного фонду Львівської області. Природні заповідники. Біосферні заповідники. Національні природні парки. Регіональні ландшафтні парки. Заказники. Пам'ятки природи. Заповідні урочища. Дендрологічні парки.

Література: [3, 4, 12, 13, 19, 21, 24, 25, 29, 30]

Змістовий модуль 3. Географія окремих видів туризму в Україні та світі

Тема 9. Географія рекреаційного та активного туризму у світі та Україні

Кліматичні ресурси Карпатського туристичного регіону. Кліматичні ресурси Волинського туристичного регіону. Кліматичні ресурси Подільського, Столичного, Придніпровського, Причорноморського, Приазовського та інших туристичних регіонів.

Основні методи бальнеологічного лікування. Бальнеологічні курорти України. Туристично-рекреаційний потенціал лісових ресурсів України. Фітолікувальні ресурси. Рекреаційні ліси. Туристично-рекреаційний потенціал міських муніципальних зелених зон України.

Концепції та види оцінки РТР. Підходи до оцінювання РТР. Проблеми оцінки РТР.

Література: [3, 4, 5, 9, 13, 15, 17, 19, 21, 24, 25, 30]

Тема 10. Географія пізнавального та ділового туризму у світі та Україні

Географія найбільш атрактивних маршрутів та регіонів розвитку культурно - пізнавального туризму. Географія турів, центрів та регіонів подієвого туризму в Україні. Класичні ділові поїздки та МІСЕ поїздки. Характеристика інсентив-туризму.

Література: [2, 3, 10, 12, 13, 17, 19, 25, 28, 30]

Тема 11. Географія релігійно-паломницького та сентиментального туризму в світі та Україні. Географія сільського зеленого та екологічного туризму

Види, функції та особливості паломництва. Релігійні та культові центри. Релігійні організації

Література: [2, 3, 6, 9, 12, 13, 15, 17, 19, 21, 24, 25, 28, 30]

Змістовий модуль 4. Географія туристичних регіонів світу

Тема 12. Туристичне районування та регіоналізація світу та України

Нерівномірність туристських потоків в світі. Показники, що визначають нерівномірність туристського потоку. Географія країн та регіонів з різними значеннями коефіцієнту нерівномірності туристського потоку. Умови використання туристичних ресурсів: туристський інтерес та туристські враження. Світова природна та культурна спадщина (список Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО). Туристичні ресурси місцевого значення.

Література: [2, 4, 5, 8, 9, 13, 17, 18, 19, 21, 25, 29, 30]

Тема 13. Географія Європейського туристичного регіону

Геотуристичне положення Європейського туристичного району. Місце і роль Європейського туристичного регіону у структуру туристичної індустрії. Туристично-рекреаційне районування Європейського регіону. Туристично-рекреаційні ресурси Європейського туристичного регіону. Райони розвитку пляжно-купального, гірського, озерного, лікувальнооздоровчого, релігійного та пізнавального туризму.

Література: [2, 4, 5, 10, 13, 17, 19, 21, 24, 25, 28, 30]

Тема 14. Географія Азіатсько-Тихоокеанського та Американського туристичного регіонів

Геотуристичне положення АТТР. Туристично-рекреаційне районування АТТР. Місце і роль АТТР у структуру туристичної індустрії. Туристично-рекреаційні ресурси АТТР. Райони розвитку пляжно-купального, гірського, релігійного, лікувально-оздоровчого та пізнавального туризму.

Геотуристичне положення Американського туристичного регіону. Місце і роль Американського туристичного регіону у структурі туристичної індустрії. Туристично-рекреаційні ресурси Американського туристичного регіону. Райони розвитку пляжно-купального, гірського, лікувально-оздоровчого та пізнавального туризму. Туристично-рекреаційне районування Північноамериканського туристичного району. Географія туризму США, Канади, Мексики.

Література: [2, 5, 8, 10, 13, 15, 17, 19, 21, 25, 30]

Тема 15. Географія Африканського, Близькосхідного та Південно-Азіатського туристичного регіонів.

Геотуристичне положення Африканського туристичного району. Туристично-рекреаційні ресурси Африканського макрорайону. Туристично-рекреаційне районування Африканського туристичного регіону. 21 Райони розвитку пляжно-купального, лікувально-оздоровчого, екологічного та пізнавального туризму. Огляд туристично-рекреаційних ресурсів Африканського туристичного регіону (Туніс, Марокко, Кенія, Танзанія, Намібія, ПАР, Мадагаскар, Ангола).

Геотуристичне положення Близькосхідного туристичного району. Туристично-рекреаційне районування Близькосхідного туристичного регіону. Туристично-рекреаційні ресурси Близькосхідного туристичного регіону. Особливості розвитку туризму у регіоні (Єгипет, Сирія, Йорданія, Ліван, Саудівська Аравія, ОАЕ).

Література: [3, 5, 8, 10, 13, 15, 17, 19, 21, 25, 29, 30].

4. Структура залікового кредиту з дисципліни «Географія туризму» (денна форма навчання)

	Лекції	<i>Кількість годин</i>			
		Прак-тичні заняття	Самостій-на робота	Тренін-ги, КПЗ	Індиві-дуальн а робота
<i>Змістовий модуль 1. Теоретичні основи географії туризму</i>					
Тема 1. Географія туризму як наука та навчальна дисципліна	2	2	1		-
Тема 2. Головні поняття і терміни географії туризму. Методи географічних досліджень в туризмі	2	2	1		-
Тема 3. Чинники розвитку туризму і формування туристичного попиту	2	2	2		-
Тема 4. Етапи історії розвитку туризму в світі та Україні	2	2	1		-

<i>Змістовий модуль 2. Туристичне ресурсознавство світу та України</i>					
Тема 5. Географія та види туристських потоків	2	2	1	1	-
Тема 6. Класифікація та оцінка туристичних ресурсів. Природні туристичні ресурси світу	2	2	1		-
Тема 7. Історико-культурні туристичні ресурси світу	2	2	2	1	1
Тема 8. Туристичні ресурси України	4	3	1		-
<i>Змістовий модуль 3. Географія окремих видів туризму в Україні та світі</i>					
Тема 9. Географія рекреаційного та активного туризму у світі та Україні	2	2	1	1	-
Тема 10. Географія пізнавального та ділового туризму у світі та Україні	4	2	1		-
Тема 11. Географія релігійно-паломницького та сентиментального туризму у світі та Україні. Географія сільського зеленого та екологічного туризму	4	2	2	1	-
<i>Змістовий модуль 4. Географія туристичних регіонів світу</i>					
Тема 12. Туристичне районування та регіоналізація світу та України	4	2	2	1	-
Тема 13. Географія Європейського туристичного регіону	4	2	2		1
Тема 14. Географія Азіатсько-Тихоокеанського та Американського туристичного регіонів	4	2	2	1	1
Тема 15. Географія Африканського, Близькосхідного та Південно-Азіатського туристичного регіонів	4	2	2		1
Разом	30	30	22	6	4

(заочна форма навчання)

	Кількість годин			
	Лекції	Прак-тичні заняття	Самостій-на робота	Індиві-дуальна робота
<i>Змістовий модуль 1. Теоретичні основи географії туризму</i>				
Тема 1. Географія туризму як наука та навчальна дисципліна.	1	2	7	-
Тема 2. Головні поняття і терміни географії туризму. Методи географічних досліджень в туризмі	2	-	7	-
Тема 3. Чинники розвитку туризму і формування туристичного попиту	2	-	7	-
Тема 4. Етапи історії розвитку туризму в світі та Україні	1	-	7	-
<i>Змістовий модуль 2. Туристичне ресурсознавство світу та України</i>				
Тема 5. Географія та види туристських потоків	1	-	7	-
Тема 6. Класифікація та оцінка туристичних ресурсів. Природні туристичні ресурси світу	2	2	7	-
Тема 7. Історико-культурні туристичні ресурси світу	1	-	7	-
Тема 8. Туристичні ресурси України	2	-	7	-
<i>Змістовий модуль 3. Географія окремих видів туризму в Україні та світі</i>				
Тема 9. Географія рекреаційного та активного туризму у світі та Україні	2	-	7	-
Тема 10. Географія пізнавального та ділового туризму у світі та Україні	2	-	7	-
Тема 11. Географія релігійно-паломницького та сентиментального туризму у світі та Україні. Географія сільського зеленого та екологічного туризму	2	2	7	-
<i>Змістовий модуль 4. Географія туристичних регіонів світу</i>				
Тема 12. Туристичне районування та регіоналізація світу та України	1	2	7	-
Тема 13. Географія Європейського туристичного регіону	2	-	7	-
Тема 14. Географія Азіатсько-Тихоокеанського та Американського туристичного регіонів	1	-	7	-
Тема 15. Географія Африканського, Близькосхідного та Південно-Азіатського туристичного регіонів	2	-	7	-
Разом	8	4	108	

5. Тематика практичних завдань

Практичне заняття №1

Тема: Теоретичні основи географії туризму.

Мета: Вивчити об'єкт, предмет дослідження і зміст географії туризму, її місце та зв'язки з іншими науками.

Питання для обговорення:

1. Географія туризму як наука і навчальна дисципліна
2. Об'єкт і предмет географії туризму
3. Місце географії туризму у системі наук
4. Зв'язки з іншими науками.
5. Сучасні наукові концепції географії туризму
6. Різновиди моделей в географії туризму.

Література: [4, 8, 10, 16, 18, 25, 27, 28, 35]

Практичне заняття № 2

Тема: Головні поняття і терміни в географії туризму. Система методів дослідження у географії туризму.

Мета: Вивчити та зрозуміти поняттєво-термінологічну систему географії туризму.

Питання для обговорення:

1. Головні поняття і терміни географії туризму
2. Підходи до поняття і класифікації туризму
3. Функції туризму, їх значення.
4. Класифікація методів дослідження у географії туризму
5. Загальнонаукові методи дослідження у географії туризму
6. Оціночні та рейтингові методи у географії туризму

Література: [4, 5, 8, 10, 15, 16, 18, 22, 25, 27, 28, 33, 34, 35]

Практичне заняття № 3

Тема: Чинники розвитку туризму і формування туристичного попиту.

Мета: Вивчити та зрозуміти значення чинників розвитку туризму і формування попиту на туристичні послуги.

Питання для обговорення:

1. Групи чинників розвитку туризму
2. Природні та суспільно-географічні чинники розвитку туризму
3. Групи умов і чинників формування попиту на туристичні послуги
4. Види туристичного попиту
5. Типи споживачів туристичних послуг.

Література: [2, 4, 9, 10, 16, 18, 21, 25, 28, 29, 35]

Практичне заняття № 4

Тема: Історія розвитку туризму в Україні та світі.

Мета: Вивчити та зрозуміти особливості історичного розвитку туризму.

Питання для обговорення:

1. Передумови виникнення подорожей та мандрів
2. Розвиток мандрівництва в античні та середньовічні часи
3. Формування організованого туризму у XVIII-XIX ст.

4. Сучасний стан розвитку туристичної індустрії у світі
 5. Зародження та розвиток мандрівництва на території України
 6. Формування та розвиток організованого туризму в Україні.
- Література: [1, 2, 10, 11, 16, 17, 23, 25, 28]

Практичне заняття № 5

Тема: Туристичні потоки, їх поширення та класифікація.

Мета: Вивчити та знати різновиди та поширення туристичних потоків у світі.

Питання для обговорення:

1. Поняття туристичного потоку та його характеристики
2. Закономірності формування та коливання туристичних потоків
3. Класифікація туристичних потоків
4. Географія країн та регіонів за середньою тривалістю перебування туристів та інтенсивністю туристичних потоків
5. Нерівномірність туристських потоків в світі
6. Характеристика та напрямки міжнародних туристських потоків. Туристичне сальдо.

Література: [2, 4, 5, 10, 13, 18, 20, 25, 28, 29]

Практичне заняття № 6

Тема: Туристичні ресурси, їх поширення та класифікація. Природні туристичні ресурси світу.

Мета: Вивчити та зрозуміти закономірності поширення, класифікації та особливості оцінки туристичних ресурсів.

Питання для обговорення:

1. Поняття туристичних і рекреаційних ресурсів
2. Підходи до класифікації туристичних ресурсів. Природні та антропогенні ресурси
3. Оцінка природних туристичних ресурсів
4. Кліматичні туристичні ресурси, їх поширення. Кліматичні курорти.
5. Поширення бальнеологічних ресурсів і курортів у країнах світу
6. Водні туристичні ресурси світу
7. Ландшафтні та біотичні туристичні ресурси, їх поширення
8. Туристичні ресурси природоохоронних територій.

Література: [3, 4, 8, 9, 12, 13, 15, 17, 19, 21, 24, 25, 28, 29, 30]

Практичне заняття № 7

Тема: Історико-культурні туристичні ресурси світу, їх поширення.

Мета: Вивчити та зрозуміти закономірності поширення історико-культурних туристичних ресурсів у країнах та регіонах світу.

Питання для обговорення:

1. Різновиди історико-культурних та інфраструктурних туристичних ресурсів
2. Культурна спадщина як ресурс туризму.
3. Археологічні та архітектурні туристичні ресурси світу

4. Фортифікаційні споруди, замкові та монастирські комплекси як ресурси туризму
 5. Об'єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, їх розташування у світі
 6. Етнічні та етнографічні ресурси. Музеї як туристичні ресурси
- Література: [3, 4, 12, 13, 19, 21, 24, 25, 29, 30]

Практичне заняття № 8 (3 години)

Тема: Географія туристичних ресурсів України.

Мета: Вивчити та зрозуміти закономірності розташування туристичних ресурсів на території України.

Питання для обговорення:

1. Загальні тенденції розташування туристичних ресурсів на території України.
2. Природні туристичні ресурси України. Кліматичні зони та курорти України.
3. Бальнеологічні ресурси та курорти України.
4. Водні, біотичні та ландшафтні туристичні ресурси України
5. Туристичні ресурси природно-заповідного фонду України
6. Історико-культурні туристичні ресурси України, їх розташування
7. Археологічні та архітектурні пам'ятки України
8. Місця відомих історичних подій та людей на території України
9. Музеї та скансени України
10. Туристична інфраструктура як ресурс

Література: [3, 6, 12, 15, 17, 21, 24, 25, 29, 32]

Практичне заняття № 9 (4 години)

Тема: Географія рекреаційного та активного туризму.

Мета: Вивчити та зрозуміти закономірності розвитку рекреаційного та активного туризму в Україні та світі.

Питання для обговорення:

1. Поняття та різновиди рекреаційного туризму
2. Географія центрів купально-пляжного туризму в Україні та світі
3. Географія та види лікувально-оздоровчого туризму
4. Географічна характеристика розважального та круїзного туризму, їх центри
5. Географічна характеристика гірськолижного та дайв-туризму
6. Географічна характеристика та різновиди екстремального та пригодницького туризму
7. Географія центрів та регіонів розвитку екстремальних, та пригодницьких, видів туризму в Україні та світі.

Література: [3, 4, 5, 9, 13, 15, 17, 19, 21, 24, 25, 30]

Практичне заняття № 10 (4 години)

Тема: Географія пізнавального та ділового туризму.

Мета: Вивчити та зрозуміти закономірності розвитку пізнавального та ділового туризму в Україні та світі.

Питання для обговорення:

1. Поняття та різновиди пізнавального та ділового типів туризму

2. Географія найбільш атрактивних маршрутів та регіонів розвитку пізнавального туризму.
 3. Географія центрів та регіонів подієвого туризму в Україні та світі
 4. Класичні ділові поїздки та МІСЕ-поїздки
 5. Географічна характеристика конгресно-виставкового туризму
 6. Географія центрів ділового туризму в Україні та світі.
- Література: [2, 3, 10, 12, 13, 17, 19, 25, 28, 30]

Практичне заняття № 11 (4 години)

Тема: Географія релігійного та сентиментального туризму. Географія сільського зеленого та екологічного туризму.

Мета: Вивчити та зрозуміти закономірності розвитку релігійного та сентиментального туризму в Україні та світі. Вивчити та зрозуміти закономірності розвитку сільського зеленого та екологічного туризму в Україні та світі.

Питання для обговорення:

1. Поняття та різновиди релігійного та сентиментального типів туризму
2. Паломництво та релігійний туризм культурно-пізнавального характеру, їх поширення у регіонах світу.
3. Релігійні та паломницькі центри України і світу
4. Поняття та напрями розвитку сентиментального туризму. Розвиток сентиментального туризму на території України та країн ЄС.
5. Поняття та різновиди сільського, зеленого та екологічного типів туризму
6. Географія та сучасні тенденції розвитку сільського зеленого туризму в Україні та світі
7. Суб'єкти, об'єкти та інфраструктура екологічного туризму. Географія центрів та регіонів розвитку екологічного туризму в Україні та світі.

Література: [2, 3, 6, 9, 12, 13, 17, 19, 25, 28, 30]

Практичне заняття № 12 (4 години)

Тема: Туристичне районування світу та України.

Мета: Вивчити та зрозуміти особливості туристичного районування та регіоналізації території України та світу.

Питання для обговорення:

1. Поняття про туристичне районування та його принципи
2. Підходи до туристичного районування України
3. Схеми туристичного районування України. Туристичні райони України
4. Структура та ієрархія територіальної туристичної системи
5. Туристична регіоналізація світу та підходи до її здійснення
6. Туристичні регіони світу за ВТО.

Література: [2, 4, 5, 8, 9, 13, 17, 18, 19, 21, 25, 29, 30]

Практичне заняття № 13 (4 години)

Тема: Географічна характеристика Європейського туристичного регіону.

Мета: Вивчити та зрозуміти особливості розвитку туристичної галузі Європейського туристичного регіону.

Питання для обговорення:

1. Склад і особливості географічного положення Європейського туристичного регіону
2. Географо-туристична характеристика Північної та Західної Європи
3. Географо-туристична характеристика Центрально-Східної і Південної Європи
4. Східне Середземномор'я: географо-туристична характеристика
5. Туристичні та курортні райони та зони Європейського континенту.

Література: [2, 4, 5, 10, 13, 17, 19, 21, 24, 25, 28, 30]

Практичне заняття № 14 (6 годин)

Тема: Географічна характеристика Азіатсько-Тихоокеанського та Американського туристичних регіонів.

Мета: Вивчити та зрозуміти особливості розвитку туристичної галузі Азіатсько-Тихоокеанського та Американського туристичних регіонів.

Питання для обговорення:

1. Склад і особливості географічного положення Азіатсько-Тихоокеанського туристичного регіону
2. Склад і особливості географічного положення Азіатсько-Американського туристичного регіону
3. Географо-туристична характеристика Північно-Східної та Південно-Східної Азії
4. Географо-туристична характеристика Австралії та Океанії
5. Північна та Південна Америка: географо-туристична характеристика
6. Географо-туристична характеристика Центральної Америки та Карибського басейну.

Література: [2, 5, 8, 10, 13, 15, 17, 19, 21, 25, 30]

Практичне заняття № 15 (4 години)

Тема: Географічна характеристика Африканського, Близькосхідного та Південно-Азіатського туристичних регіонів.

Мета: Вивчити та зрозуміти особливості розвитку туристичної галузі Африканського, Близькосхідного та Південно-Азіатського туристичних регіонів.

Питання для обговорення:

1. Склад і особливості географічного положення Африканського туристичного регіону
2. Склад і особливості географічного положення Близькосхідного туристичного регіону
3. Склад і особливості географічного положення Південно-Азіатського туристичного регіону
4. Географо-туристична характеристика країн Африканського континенту
5. Географо-туристична характеристика країн Близького Сходу
6. Південна Азія: географо-туристична характеристика.

Література: [3, 5, 8, 10, 13, 15, 17, 19, 21, 25, 29, 30]

6. Комплексне практичне індивідуальне завдання

Комплексне практичне індивідуальне завдання (КПЗ) студентів передбачає систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань із дисципліни і застосування їх при вирішенні конкретних ситуацій, розвиток навичок самостійної роботи з літературними джерелами. Теми КПЗ наведені в розділі 2.6.1 та 2.6.2.

Тему КПЗ з дисципліни «Організація туризму» студент вибирає і погоджує з викладачем на початку кожного семестру. Розробку КПЗ студент виконує самостійно. Студент має надати КПЗ для перевірки наприкінці семестру, але не пізніше терміну проведення підсумкового модульного контролю. Оцінка за виконання КПЗ враховується при виставленні загальної оцінки з дисципліни.

Тематика КПЗ має проблемний характер. Студент має право запропонувати свою тему й узгодити її з викладачем.

Завдання виконуються і подаються викладачеві у письмовій формі (у вигляді реферату); та на електронному носії (флеш-пам'ять, CD) у форматі *.doc. Робота виконується на листах формату А4 шрифтом Times New Roman Cyr, розміром 14 pt, інтервал – 1,5. Поля: згори та знизу – 2 см, з лівого боку – 3 см, з правого боку – 1,5 см. Обсяг роботи – до 40 сторінок.

Робота може супроводжуватись (за можливості) стислою презентацією, виконаною у Microsoft PowerPoint. На слайди презентації повинні бути винесені: назва проекту, прізвище та ім'я виконавця, мета роботи, основні тези роботи, матеріали візуального супроводу (таблиці, схеми, графіки, діаграми, фотографії, тощо), основні результати і висновки дослідження та інша інформація (за бажанням виконавця проекту). При оцінюванні виконання завдання враховуються:

- повнота розкриття теми і змістовність роботи – 40 балів;
- розгорнутий аналіз проблеми (порівняння з іншими об'єктами, аналіз проблеми в динаміці, тощо) – 30 балів;
- творчий підхід, оригінальність розкриття теми – 10 балів;
- наявність ілюстративного матеріалу – 5 балів;
- грамотність, стилістика виконання роботи – 5 балів;
- використання під час підготовки проекту технічних засобів (Excel, PowerPoint, Visio, Maple, спеціалізованих комп'ютерних програм, тощо) – 10 балів;

Максимальна сума балів, яку студент може отримати за виконання КПЗ – 100 балів.

У процесі виконання КПЗ студент має опрацювати не менше десяти літературних джерел з посиланнями на використання певної інформації з них у тексті роботи. При цьому робота повинна мати творчий характер і бути спрямованою на вирішення певної проблеми чи на висловлення особистого погляду автора роботи на питання, яке розглядається в роботі.

Індивідуальне завдання складається з:

1. титульної сторінки,
2. змісту,
3. вступу (3-5 сторінок),
4. основної частини (10-15 сторінок),
5. висновків (2-3 сторінки),
6. списку використаної літератури,
7. додатків до індивідуального завдання (при необхідності).

Вступ має розкривати актуальність обраної студентом теми, її проблематику, мету написання роботи.

Основна частина роботи (може включати декілька підрозділів) має включати характеристику сучасного стану проблеми, опис нормативної бази, погляд різних авторів на цю проблему, позитивні й негативні наслідки, що виникають при розв'язанні даної проблеми.

Закінчення має включати обґрунтовані висновки студента щодо досягнення мети роботи, можливо, рекомендації до розв'язання тієї чи іншої проблеми.

Список використаної літератури необхідно скласти в певному порядку: спочатку наводять законодавчі й нормативні акти, статистичні довідники, потім загальну і спеціальну літературу за алфавітом.

Тематика КПЗ з дисципліни «Географія туризму»

1. Географічна характеристика бальнеологічних курортів Європи
2. Географо-туристична характеристика морських курортів Європи
3. Географо-туристична характеристика морських курортів Америки
4. Географічна характеристика кліматичних курортів Центральної Європи
5. Географічна характеристика архітектурних туристичних ресурсів світу
6. Музеї Європи як туристичний ресурс
7. Географічна характеристика кліматичних курортів України
8. Географо-туристична характеристика бальнеологічних курортів України
9. Географічна характеристика історико-архітектурних заповідників України
10. Географічна характеристика туристичної інфраструктури України
11. Географо-туристична характеристика Польщі
12. Географо-туристична характеристика Чехії
13. Географо-туристична характеристика та туристичне районування Німеччини
14. Географо-туристична характеристика Угорщини
15. Географо-туристична характеристика країн Прибалтики
16. Географо-туристична характеристика Італії
17. Географо-туристична характеристика Іспанії
18. Географо-туристична характеристика Хорватії
19. Географо-туристична характеристика та туристичне районування Франції
20. Географо-туристична характеристика та туристичне районування Туреччини
21. Географо-туристична характеристика та туристичне районування Росії

22. Географо-туристична характеристика Грузії
23. Географо-туристична характеристика Казахстану
24. Географо-туристична характеристика та туристичне районування Китаю
25. Географо-туристична характеристика та туристичне районування Японії
26. Географо-туристична характеристика та туристичне районування Індії
27. Географо-туристична характеристика ОАЕ
28. Географо-туристична характеристика Австралії
29. Географо-туристична характеристика Нової Зеландії
30. Географо-туристична характеристика Єгипту
31. Географо-туристична характеристика Кенії
32. Географо-туристична характеристика ПАР
33. Географо-туристична характеристика Мадагаскару
34. Географо-туристична характеристика та туристичне районування США
35. Географо-туристична характеристика та туристичне районування Канади
36. Географо-туристична характеристика Куби
37. Географо-туристична характеристика Мексики
38. Географо-туристична характеристика ПАР
39. Географо-туристична характеристика та туристичне районування Бразилії
40. Географо-туристична характеристика та туристичне районування Аргентини.

7. Самостійна робота

№ п/п	Тематика	К-сть годин
1.	Географія туризму як наука, особливості її вивчення	1
2.	Головні поняття і терміни у географії туризму, класифікація туризму	1
3.	Чинники розвитку туризму і туристичного ринку	1
4.	Методичні основи географічних досліджень в туризмі	1
5.	Історія розвитку туризму в світі та Україні	1
6.	Туристські потоки, їх види та географія	1
7.	Поняття та оцінка туристичних ресурсів	1
8.	Природні туристичні ресурси світу	2
9.	Історико-культурні туристичні ресурси світу	1
10.	Природні та історико-культурні туристичні ресурси України	2
11.	Географія рекреаційного та активного туризму	1
12.	Географія пізнавального та ділового туризму	1
13.	Географія релігійно-паломницького та сентиментального туризму	1
14.	Географія сільського зеленого та екологічного туризму	2
15.	Туристичне районування та світу та України	1
16.	Географічна характеристика Європейського туристичного регіону	1

17.	Географічна характеристика Азіатсько-Тихоокеанського та Американського туристичного регіонів	2
18.	Географічна характеристика Африканського, Близькосхідного та Південно-Азіатського туристичного регіонів	1
Разом:		22

8. ОРГАНІЗАЦІЯ І ПРОВЕДЕННЯ ТРЕНІНГУ

Тематика: Вивчення туристичних ресурсів і об'єктів своєї місцевості

Порядок проведення:

1. Здійснити виїзд до відомих туристичних об'єктів області або міста.
2. Ознайомитися із специфікою туристичних ресурсів і об'єктів краю (міста).
3. На місцевості провести коротку оцінку придатності туристичних ресурсів для розвитку пізнавального та інших видів туризму.
4. Представити результати проведеного тренінгу у вигляді невеликого групового звіту про досліджені туристичні об'єкти.

Література: [9,12,17].

9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ТА МЕТОДИ ДЕМОНСТРУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

У навчальному процесі використовуються: лекції, практичні та індивідуальні заняття, групова робота, робота з картою, опрацювання матеріалів з мережі Інтернет, комунікативні техніки, реферування, а також методи опитування, тестування, ділові ігри тощо.

10. КРИТЕРІЇ, ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

У процесі вивчення дисципліни «Географія туризму» використовуються наступні методи оцінювання навчальної роботи студентів:

- поточне тестування та опитування;
- підсумкове тестування по кожному змістовому модулю;
- оцінювання виконання КППЗ;
- ректорська контрольна робота;
- підсумковий письмовий екзамен
- інше.

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Географія туризму» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту*:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 3 (ректорська контрольна робота)	Заліковий модуль 4 (поточні оцінки, підсумкова оцінка за КПЗ)	Заліковий модуль 5 (письмовий екзамен)	Разом
20%	20 %	20 %	40 %	100%
Тиждень 8	Тиждень 15	Тиждень 16	за окремим розкладом	

* інші варіанти виведення підсумкового балу з дисципліни передбачені розпорядженням по ТНЕУ від 02.07.2010 р., № 112.

Шкала оцінювання:

За шкалою ТНЕУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

11. Перелік наочних матеріалів та методичних вказівок

№	Найменування	Номер теми
1.	Методичні рекомендації для проведення практичних занять	1-15
2.	Туристична карта України	5, 9-15
3.	Туристична карта Тернопільської області	8
4.	Політична карта світу	4-8, 10-15

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Абрамов В. В., Тонкошкур М. В. Історія туризму: підручник. – Харків: Харківська національна академія міського господарства. – 2018. - 169 с.
2. Бейдик О.О. Рекреаційно-туристські ресурси України : методологія та методика аналізу, термінологія, районування. – К.: ВПЦ «Київ. Ун-т», 2019. – 395 с.
3. Бейдик О.О. Словник-довідник з географії туризму, рекреалогії та рекреаційної географії. – К.: Інститут туризму федерації профспілок України, 2020.- 130 с.
4. Івченко А. С. Вся Україна. – К.: ДНВП «Картографія», 2019. – 656 с.
5. Кифяк В.Ф. Організація туристичної діяльності в Україні. — Чернівці: Книги-XXI, 2019. – 300 с.
6. Конспект лекцій з дисципліни «Географія туризму» для студентів напряму підготовки 6.140103 «ТУРИЗМ», галузі знань 1401 «Сфера обслуговування» / Укл. Покоłodна М.М., І.Л. Полчанінова – Харків: ХНАМГ, 2020. – 120 с.
7. Кузик С.П. Географія туризму : навчальний посібник / С.П. Кузик. – К.: Знання, 2018. – 271 с.
8. Кузик С. П. Теоретичні проблеми туризму: суспільно-географічний підхід: монографія. – Львів: Видав. Центр ЛНУ ім. І. Франка, 2019. – 254 с.
9. Кузишин А.В. Історія туризму. - Тернопіль: Редакційно-видавничий відділ ТНПУ, 2020. - 239 с.
10. Любіцева О.О., Панкова Є.В., Стафійчук В.І. Туристичні ресурси України. – К.: Альтерпрес, 2018. – 369 с.
11. Мальська М. П. Туристичне країнознавство. Європа: Навч. посібник. – К. : ЦУЛ, 2019. – 224 с.
12. Мальська М. П., Туристичне країнознавство. Азія та Океанія: навч. Посібник / М. П. Мальська, О. Ю. Бордун, М. З. Гамкало. – К. : ЦУЛ, 2020. – 184 с.
13. Масляк П.О. Рекреаційна географія: навч.посіб. – К.: Знання, 2020. – 343 с.
14. Рутинський М.Й. Географія туризму України. Навчально-методичний посібник. – К. : Центр навчальної літератури, 2018. – 160 с.
15. Самойленко А.А. Географія туризму: Учебное пособие - Ростов на Дону: «Феникс», 2019. - 368 с.
16. Смалъ І.В. Туристичні ресурси світу. – Ніжин: Видавництво Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, 2020. – 336 с.
17. Сокол Т.Г. Основи туризмознавства: навчальний посібник. - К.: ЗАТ "Слов'янський дім", 2019. - 76 с.
18. Стафійчук В. І. Рекреалогія. Навчальний посібник. – К.: Альтерпрес, 2018. – 264 с.
19. Туризмологія (теорія туризму). Навчально-методичний посібник зі спецкурсу. – К.: КУТЕП, 2019. – 70 с.

20. Устименко Л., Афанасьєв І. Історія туризму (3-є видання) К.: Альтерпрес, 2019. - 356 с.

21. Фоменко Н.В. Рекреаційні ресурси та курортологія: : Навч. посіб. – К.: Центр навчальної літератури, 2020. – 312 с.

Додаткова:

22. Гонтаржевська Л.І. Ринок туристичних послуг в Україні: навч. посібник. – Донецьк: Східний видавничий дім, 2018. - 180 с.

23. Квартальнов В.А., Федорченко В.К. Туризм социальный: история и современность. - К.: Вища шк., 2018. – 342 с.

24. Мальська М. П., Худо В. В. Туристичний бізнес: теорія та практика: навч. посібник. –2-е вид. – К. : ЦУЛ, 2019. – 368 с.

25. Любіцева О.О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти). Навчальний посібник. Вид. 3-є, перероблене та доповнене - К: Альтерпрес, 2018. – 436 с.

26. Масляк П.О. Країнознавство: підручник. - К.: Знання, 2018. - 292 с.

27. Пазенюк В.С., Федорченко В.К. Філософія туризму. – К.: Кондор, 2020. – 268 с.

28. Рудакевич І. Р. Методичні рекомендації для проведення практичних занять з дисципліни «Географія туризму». – Тернопіль, ТНЕУ, «Економічна думка», 2019. – 64 с.

29. Словник рекреаційних термінів / укладач С. С. Беляєва. – К.: ВЦ «Академія», 2019. – 184 с.

30. Топчієв О. Г. Основи суспільної географії : [підруч. для студ. географ. спец. вищих навч. закл.] / О.Г.Топчієв. — Одеса : Астропринт, 2020. — 544 с.

31. Шаблій О.І. Основи суспільної географії: підручник для студ. Вищих навчальних закладів / О. І. Шаблій. – 2-е вид. – Львів: ЛНУ імені І. Франка, 2019. – 296 с.